

5.10 HIV ja AIDS. Mis need on?

MÄNG “Kas jagame?”

Vahendid: pliiaatsid ja sedelid

Mäng „Kas jagame” on veidi keeruline, aga annab hea ülevaate sellest, kuidas HIV levib. Õpetaja mängib mängu oma õpilastega juhul, kui klassi sisekliima seda lubab. Mängu saab mängida, kui klassis on vähemalt neli õpilast.

Ettevalmistus mänguks

Õpetaja valmistab sedelid, mille rullib ümber pliiaatsite.

Sedelitel on kirjas (*sulguses olev selgitus on vaid õpetaja jaoks, õpilaste sedelitel neid pole*):

1. Ära vaheta kellegagi pliiaatsit ja ütle: „Ma ei soovi oma pliiaatsit jagada!” (*ei puutu HIV-positiivsega kokku, ei saa nakkust – 1 sedel*).
2. „K” (*on kaitstud – kasutab alati kondoomi – 1 sedel*).
3. „X” (*on HIV-positiivne – 1 sedel*).
4. Veena klassikaaslast, et ta sinuga pliiaatsit vahetaks: „Vahetame pliiaatsid!” (*sedelid ülejäänud õpilastele*)

Mängu käik

Õpetaja jagab sedelitega pliiaatsid õpilastele.

Õpilased loevad sedelil kirjas olevat infot. Sedelil olevat sisu ei tohi kellelegi öelda. Sedeli jätavad õpilased enda kätte.

Seejärel peavad õpilased minuti jooksul vahetama pliiaatsid nii paljude kaaslastega, kui jõuavad. Õpilased panevad sedelile kirja nimed, kellega nad pliiaatsi vahetasid.

Pärast pliiaatsite vahetust selgitage õpilastele sedelitele kirjutatu tähendusi ja seost HIV-sse nakatumisega. „X” on HIV-positiivne, „K” kaitstud, sest kasutab kondoomi. See, kes pliiaatsit kordagi ei vahetanud, ei puutunud HIV-ga kokku. Rõhutage õpilastele, et see oli mäng.

Paluge „X” püsti tõusta. Seejärel need, kes temaga pliiaatsit vahetasid. Siis need, kes seisjatega pliiaatsi vahetasid. Paluge märku anda, kelle sedelil on “K”. Tema võib istuda, sest tema kasutas kondoomi. Need, kes lõpuks seisma jäävad, on kokku puutunud HI-viirusega. Istuma jäänud õpilastel ebatavalist vahekorda ei olnud.

Toimunud pliiaatsivahetus tähistab erinevaid seksuaalpartnereid. Arutleda tuleb selle üle, kui muretul me võime end tunda, kui me ei tunneta ohtu. Niipea kui selgub, et keegi partneritest on HIV-positiivne, on oht nakatumiseks. Turvaliselt saab end tunda see, kes on kasutanud kondoomi (K). Kui inimesed ei kaitse ennast, nakatuvad nad HIV-i ja teistesse sugulisel teel levivatesse haigustesse. Kujundada tuleb hoiakut, et kõige kindlam on kasutada kondoomi, mis hoiab sind ennast ja partnerit.